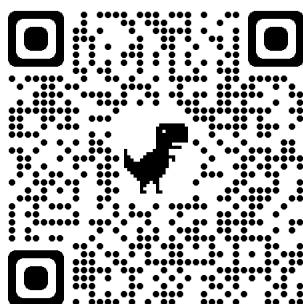

Schoolgids De Verrekijker bovenschoolse plusklas

Emmalaan 26
3241 GH Middelharnis
0187-482486
Onderdeel van het Kindwijs-bestuur

Inhoudsopgave

1. Even voorstellen.....	3
1.1 Kindwijs en De Verrekijker.....	3
1.2 De Verrekijker.....	3
2. Organisatie.....	4
2.1 Arrangement en groepen.....	4
2.2 Personeel.....	4
2.3 Curriculum.....	4
2.4 Coachingsgesprekken.....	5
2.5 Portfolio.....	5
2.6 Evaluatiemomenten.....	5
3. Leerinhouden.....	6
3.1 Executieve functies.....	6
3.1.1 Reactie-inhibitie.....	6
3.1.2 Werkgeheugen.....	7
3.1.3 Emotieregulatie.....	7
3.1.4 Doorzettingsvermogen.....	8
3.1.5 Taakinitiatie.....	8
3.1.6 Planning.....	9
3.1.7 Timemanagement.....	9
3.1.8 Volgehouden aandacht.....	10
3.1.9 Flexibiliteit.....	11
3.1.10 Metacognitie.....	11
3.2 Taxonomie van Bloom.....	12
3.3 Leren leren.....	13
3.3.1 De leerkuil.....	13
3.3.2 Leerstrategieën.....	14
3.3.4 (T)Huiswerk.....	14
3.3.5 Onderzoeksvaardigheden.....	14
3.4 Psycho-educatie.....	16
3.4.1 Begaafdheid/ hoog ontwikkelpotentieel.....	16
3.4.2 Leerstijl.....	17
3.4.3 Meervoudige intelligentie.....	18
3.4.4 (Groei-)Mindset.....	18
3.4.5 Eigenaarschap.....	19
3.4.5 Samenwerken.....	21
4. Betrokkenheid en communicatie.....	22
4.1 Start van De Verrekijker.....	22
4.2 Tussenevaluatie.....	22
4.3 Commitment.....	22
4.4 Terugkeer naar de stamschool.....	23
4.5 Klachtenregeling.....	23

1. Even voorstellen

1.1 Kindwijs en De Verrekijker

In mei 2018 heeft Kindwijs zich gebogen over onderwijs aan cognitief getalenteerde leerlingen. We hebben toen geconcludeerd, dat onderwijs aan cognitief getalenteerde leerlingen vraagt om een andere vorm van onderwijs. Om een passend onderwijsaanbod ook voor deze leerlingengroep te creëren, hebben de Kindwijs-scholen de handen ineengeslagen. Kindwijs ziet de bovenschoolse plusklas als onderdeel van de extra ondersteuningsstructuur die gezamenlijk gecreëerd wordt, bovenop de basisondersteuning van iedere Kindwijs-school. In 2020 hebben wij de bovenschoolse plusklassen kunnen realiseren. In de naam van De Verrekijker en het logo-ontwerp willen we de samenwerking van de 14 Kindwijs-scholen tot uitdrukking laten komen. We hebben gekozen voor de naam 'De Verrekijker'. De Verrekijker kijkt verder dan de eigen school en verder dan de reguliere lesstof. Tevens zoekt het in op passende ondersteuning voor onze cognitief getalenteerde leerlingen.

1.2 De Verrekijker

Op De Verrekijker geven we vanuit een protestants-christelijke levenshouding onderwijs en begeleiding om inzichten te ontwikkelen en vaardigheden te leren voor hun leven nu en in de toekomst. Dit vindt plaats in een omgeving waar de kernwaarden van Kindwijs centraal staan (geloven, vreugde, vertrouwen en kansrijk).

'Verder kijken dan de reguliere lesstof, inzoomen op passende ondersteuning'

De Verrekijker is een bovenschoolse plusklas die zich richt op onderwijs aan 8- tot 12-jarige cognitief getalenteerde leerlingen van de Kindwijs-scholen. In De Verrekijker willen we enerzijds tegemoetkomen aan de specifieke onderwijsbehoeften van de cognitief getalenteerde leerlingen en anderzijds een ontmoeting tussen gelijkgestemde kinderen organiseren. Dit realiseren we door binnen De Verrekijker los van de leerstof en methoden te werken. De Verrekijker stimuleert de cognitief getalenteerde leerlingen om een positieve leer- en levenshouding te ontwikkelen en eigenaarschap hiervoor te nemen. Ze werken samen aan hun eigen (onderwijs)doelen. Naast aandacht voor de cognitieve ontwikkeling, besteden we vooral aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling, ontwikkeling van executieve functies en de ontwikkeling van extra vaardigheden. Door leerlingen een nieuwsgierige, onderzoekende houding aan te leren of vast te laten houden, willen we de kansen op een succesvolle schoolloopbaan vergroten, waardoor de talenten van deze leerlingen ontplooid en ingezet kunnen worden.

2. Organisatie

2.1 Arrangement en groepen

De Verrekijker wordt wekelijks georganiseerd in het lokaal op het plein van de Groen van Prinstererschool. Gedurende één schooljaar organiseert De Verrekijker 2x een arrangement over een periode van ongeveer 14 weken. Het eerste arrangement loopt van medio/eind september tot medio januari. Het tweede arrangement loopt van begin maart - juli. Er zijn twee Verrekijkgroepen per arrangement. Een groep, de prisma-groep, is dan meer gericht op de jongere kinderen, groep 4, 5 en 6. Een groep, de trapezium-groep, die meer gericht is op de oudere kinderen, groep 6, 7 en 8. Een keer per week komen de kinderen 1 dag naar De Verrekijker. De Verrekijker start om 8.30 uur en eindigt om 14.15 uur. Op de andere dagen zijn de kinderen op hun zogenoemde stamschool. Ouders zorgen zelf voor het vervoer naar De Verrekijker.

2.2 Personeel

De Verrekijker wordt op hoofdlijnen aangestuurd door de werkgroep hoogbegaafdheid (HB). De werkgroep bestaat uit twee directeurs van Kindwijs. De coaching, begeleiding, van de kinderen in de les wordt gedaan door De Verrekijker-coach. De VK onderhoudt het contact met ouders en stamschool. De Verrekijker-IB'er coördineert het proces van aanmelding en ondersteunt de coach door het geven van advies op het gebied van coaching en begeleiding, maar ondersteunt ook de talentbegeleiders van de stamscholen. De talentbegeleiders van de stamscholen zijn de mensen die de leerkrachten op de Kindwijs-scholen ondersteunen met advies en tips om het onderwijs aan de cognitief getalenteerde kinderen zo optimaal mogelijk te organiseren.

2.3 Curriculum

Het is belangrijk dat de kinderen zelf mogen kiezen, wat helpt bij hun motivatie. Autonomie, competentie en relatie zijn belangrijk, evenals eigenaarschap. Dit zijn dé basisbehoefte van elk mens. Door te voldoen aan deze basisbehoefte, ontstaat er een innerlijke motivatie voor het werk. Omdat wij niet aan een vast curriculum gebonden zijn, kunnen wij makkelijker aan deze behoefte tegemoetkomen. Tijdens elk traject wordt aan verschillende projecten gewerkt waarbij kinderen mogen kiezen. Hierbij maken we gebruik van meervoudige intelligentie. Hierbij proberen wij ook de hogere orde denkvaardigheden¹ aan te spreken. Waar het op school vaak gaat over onthouden, begrijpen en toepassen, richten wij ons op analyseren, evalueren en creëren. Het gaat bij ons voornamelijk over het proces.

2.4 Coachingsgesprekken

De kinderen stellen vooraf doelen op waaraan zij willen werken. Deze leerdoelen kunnen per kind anders zijn. We zijn immers allemaal anders. Dit kan bijvoorbeeld leren leren zijn of leren plannen, leren doorzetten, flexibel zijn, emotieregulatie, gedragsinhibitie, gelijk beginnen aan een taak etc. Tijdens het zelfstandig werken vinden er coachingsgesprekken plaats. De Verrekijker-coach stelt de leerling vragen gericht op de eigen gekozen leerdoelen. Dit zijn vragen als: Hoe is het welbevinden van de leerling, hoe worden de doelen behaald,

¹ zie hst. 3.2

waar loopt je tegenaan en welke ondersteuning heb je nodig. De leerling leert dit gesprek ook zelf voor te bereiden. Samen met de leerling worden de te ontwikkelen vaardigheden in kaart gebracht en worden er oefeningen en materialen gebruikt om de leerling deze aan te leren.

2.5 Portfolio

Tijdens het arrangement wordt een papieren of digitaal portfolio bijgehouden waarin de leerlingen verslag uitbrengen over hun leerproces en hun projecten. Aan het eind van de periode kan dit portfolio dienen als leidraad voor een presentatie. Tijdens zo'n presentatie kunnen de leerlingen vertellen aan welke doelen zij hebben gewerkt, in welke mate deze zijn behaald, hoe hun leerproces is geweest en wat hun vervolgstappen zullen zijn. Dit kan helpend zijn bij de transfer van de geleerde vaardigheden naar de stamschool en de eigen omgeving.

2.6 Evaluatiemomenten

Nadat de leerling is aangemeld voor De Verrekijker wordt het doel van de aanmelding overgenomen. De Verrekijker-coach houdt met het voorbereiden van de lessen rekening met de leerdoelen van de kinderen. Na 3 weken hebben De Verrekijker-coach en De Verrekijker-IB'er een evaluatiemoment. Ze kijken samen terug op het aanbod en de leerdoelen van de kinderen. Ze vragen input van de talentbegeleider, deze vraagt de leerkracht en de ouders om hun bevindingen tot dat moment. Daarna besluiten ze of het arrangement voortgang zal vinden. In de meeste gevallen is het arrangement passend. Soms zijn de verwachtingen anders geweest en moeten we met elkaar zeggen dat het beter is om te stoppen. Laat de leerkracht van de stamschool vroegtijdig weten wat er speelt. In overleg met leerkracht en Verrekijker-medewerkers kan er dan een goed besluit genomen worden. Aan het einde van het arrangement is er een evaluatie. Tijdens deze evaluatie worden de doelen, resultaten en vervolg besproken. In overleg met ouders, leerlingen VC en VIB kan besloten worden het arrangement te verlengen. De stamschool krijgt de leerling weer fulltime terug in de klas. En dan moet het geleerde toegepast worden. De handelingsadviezen worden bij terugkeer naar de stamschool in het volgdocument doorgegeven aan de talentbegeleider en leerkracht van de school.

3. Leerinhouden

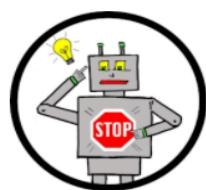
3.1 Executieve functies

Executieve functies zijn al die regelfuncties van de hersenen die essentieel zijn voor het realiseren van doelgericht en aangepast gedrag. Alle executieve functies of vaardigheden hebben een controlerende en aansturende functie. Met deze functies bepalen we het doel van ons handelen en gedrag, schakelen we afleidende factoren uit, plannen we de volgorde van handelingen. Wat heb je allemaal nodig om een taak tot een goed einde te brengen?

Om bewustwording van deze executieve vaardigheden te creëren worden ze gedurende de dag benoemd, besproken en voorgedaan. Deze vaardigheden kunnen ook thuis geoefend worden met bijvoorbeeld

gezelschapsspellen of braingames. Het gaat hierbij vooral om te leren doorzetten, emoties te reguleren en na te denken voordat er op een ander gereageerd wordt. Bij aanmelding hebben de talentbegeleiders en de leerkrachten doorgegeven welke executieve functies aandacht nodig hebben. De spelletjes zijn dus niet vrijblijvend, maar gericht op het aanleren van bepaalde vaardigheden. Ze worden zich bewust van de noodzaak van de executieve functies en het ontwikkelen ervan.

3.1.1 Reactie-inhibitie

Inhibitie is eigenlijk een rem, een rem op het gedrag. Deze rem zorgt ervoor dat je nadenkt voordat je actie

onderneemt en zorgt ervoor dat je niet reageert op afleidende prikkels. Hierdoor kun je een reactie uitstellen of tegenhouden, anderen op de beurt laten wachten en uit laten praten en je niet laten afleiden door andere prikkels. Net als **Rob Stop, hou op**. Hij denkt na voordat hij iets doet of zegt.

Gedrag

Leerlingen met uitdagingen op het gebied van deze vaardigheid onderbreken in de klas vaak anderen, ze roepen zonder hun hand op te steken, ze staan op en dwalen rond of ze maken opmerkingen die niet relevant zijn. Tijdens vrije momenten (bijvoorbeeld tijdens de pauze of lunch kunnen deze leerlingen ruw spel spelen, ongepaste taal roepen, fysiek handelen als ze boos zijn, of lijken ze niet in staat om impulsief gedrag te beheersen, ondanks dat ze zich bewust zijn van gemaakte afspraken.

3.1.2 Werkgeheugen

Onder het werkgeheugen wordt de vaardigheid verstaan om informatie in het geheugen bij te houden wanneer er een complexe taak wordt uitgevoerd. Je staat er niet bij stil, maar de hele dag door maak je gebruik van je werkgeheugen. Je slaat dingen op, voor korte of langere tijd, bewust en onbewust. Je onthoudt waar je dingen hebt neergelegd of denkt terug aan een leuk dagje uit. Sommige dingen blijven je bij en sommige dingen vergeet je weer. Een olifant schijnt nooit iets te vergeten. Net als **Onno Onthouder, hij vergeet nooit iets.**

Gedrag

In de klas kunnen deze leerlingen lijken alsof ze "uitgeschakeld" zijn tijdens de lessen. Ze geven misschien snel op bij taken voordat ze deze hebben voltooid, vergeten de volgende stappen of lijken in de war. Vaak zullen ze hun hand opsteken om een vraag te beantwoorden, om vervolgens te vergeten wat ze wilden zeggen. Buiten de klas kunnen deze leerlingen de regels van een spel vergeten en lijken ze op te geven, ze kunnen moeite hebben om een gesprek gaande te houden, raken snel gefrustreerd, of hebben moeite met het terughalen of ophalen van feiten.

3.1.3 Emotieregulatie

Emotibot is het zusje van Rob Stop. Haar scherm toont zes emoties, die enkele van de verschillende emoties vertegenwoordigen die we gedurende de dag kunnen ervaren. Hoewel het volkomen natuurlijk is om al deze emoties te voelen, moeten we strategieën aanleren die onze leerlingen helpen ze te beheersen, zodat ze controle kunnen houden en hun gevoelens geen negatieve invloed hebben op hun werk of sociale interacties. Wanneer we boos, angstig of opgewonden zijn, kan het moeilijk zijn voor ons om op een rationele manier te denken. Als we onze kinderen kunnen leren om hun gevoelens te herkennen, zodat ze enige controle over hun reacties kunnen hebben, dan geven we hen echt een krachtig hulpmiddel in handen!

Gedrag

In de groep kan het vermogen om emoties onder controle te houden van invloed zijn op het voltooien van werk of het bereiken van doelen. Leerlingen kunnen moeite hebben met kalmeren en nadenken over hun gevoelens. Wanneer emoties de overhand krijgen, zal de focus en het schoolwerk worden beïnvloed. Buiten de groep kunnen deze leerlingen "grote" reacties hebben tijdens het spelen van een spel of bij het onderhandelen met leeftijdsgenoten. Ze zullen waarschijnlijk hulp en begeleiding nodig hebben om problemen op te lossen en een plan te maken voor de toekomst.

3.1.4 Doorzettingsvermogen Diana Doorzetter heeft

een duidelijk doel: het behalen van de top van de berg. Behaal jij ook je doel zonder op te geven of te stoppen?

- * Volg de stappen tot je doel bereikt is
- * Geef niet op
- * Taken helemaal en goed afmaken

Gedrag

In de groep geven leerlingen met uitdagingen op het gebied van deze executieve vaardigheid vaak snel op, of ze voelen zich overweldigd door opdrachten of projecten. Ze kunnen zeggen dat het te moeilijk is of dat ze het niet kunnen en trekken zich terug uit deelname aan de klas. Soms zullen ze projecten voltooien, maar dit doen ze snel, zonder de tijd te nemen om hun werk of taak te controleren. Buiten de groep kunnen deze leerlingen opgeven bij pauze spelletjes als ze denken dat ze misschien niet zullen winnen, of ze stoppen met een spel dat niet naar hun zin verloopt.

3.1.5 Taakinitiatie

Zonder aarzelen of twijfelen en op een efficiënte manier aan een taak beginnen. Ook

"initiatief tonen" (het zelfstandig bedenken van strategieën, ideeën, antwoorden en oplossingen) valt hieronder. Voor een taak gestart wordt, bespreken we de te nemen stappen, zodat de leerling aan het werk kan gaan.

Sta op & Ga zijn een tweeling, om precies te zijn tweelingpijlen. Mensen zeggen vaak om succesvol te zijn "je moet eropuit gaan!", dus deze personages zijn ontworpen om dat idee te illustreren. Immers, beginnen is vaak al de halve strijd, dus als we onze leerlingen kunnen helpen die eerste stap te zetten, dan zijn we, en zij, op de goede weg. Elke leerkracht weet maar al te goed hoeveel volwassenen, maar ook kinderen, een beetje hulp kunnen gebruiken van het Sta op & Ga-droomteam!

Gedrag

In de klas vinden deze leerlingen het uitdagend om meteen aan het werk te beginnen. Ze hebben vaak herinneringen van de leerkracht nodig om hun materialen te pakken en aan de slag te gaan. Dit kan er vaak uitzien als ongehoorzaamheid of verveling, maar is waarschijnlijk iets anders dat verband houdt met angst of aandachtsproblemen.

Buiten de klas kunnen deze leerlingen nog steeds in de gang zijn, bezig met het uitzoeken van hun buitenspullen, terwijl iedereen al tikkertje aan het spelen is. Ze spelen mogelijk niet in grote groepen, geven er de voorkeur aan om alleen te spelen, misschien omdat ze niet het zelfvertrouwen hebben om op een groep af te stappen die al aan het spelen is of om hun eigen spel te starten.

3.1.6 Planning

De executieve functie, organisatie of planning, is van belang bij het organiseren van het werk.

Dit past echt bij **Jan Plan**. Hij zegt: **Ik kan alles organiseren, ik maak een plan en stel prioriteiten.**

Jan Plan is de meest superheldachtige van alle personages. We stellen ons voor dat zijn naam altijd met een luide stem wordt uitgesproken. Zijn slogan: Hij kan alles organiseren! Jan Plan verschijnt talloze keren gedurende de dag omdat, laten we eerlijk zijn, school draait geheel om organisatie. Het lijkt niet uit te maken tot welke groep je behoort; plannings- en organisatievaardigheden zijn altijd van belang. Jan Plan grijpt ook vaker in op het speelplein dan men aanvankelijk zou verwachten. Veel leerlingen geven aan dat hij een essentiële rol speelt bij het toepassen van sociale vaardigheden om in teams te onderhandelen, de regels van tikkertje te volgen en te bepalen welke spelletjes gespeeld moeten worden.

Gedrag

In de groep zijn er leerlingen met rommelige tafeltjes en laden, vergeten huiswerk, laat inleveren van opdrachten, enzovoort, die de executieve functie planning nog onvoldoende ontwikkeld hebben. Ze hebben veel herinneringen nodig voor dagelijkse gebeurtenissen, timemanagement, schoolroosters en huiswerkrouines. Ze hebben hulp nodig bij het plannen van taken of het voltooien van opdrachten, vooral die met meerdere stappen. Tijdens meer ongestructureerde tijden kunnen deze leerlingen te laat komen voor clubs of de pauze, moeite hebben met deelname aan een spel met meerdere stappen of regels, en vaak hulp nodig hebben bij het inpakken van hun rugtas of het vinden van geschikte pauze spullen.

3.1.7

Timemanagement

**Vera Verplaatser:
Van hier naar daar,
zo voor elkaar!** Ga op

de juiste manier van de ene naar de andere situatie en gebruik je tijd goed. Waarom moeten we deze vaardigheid beheersen? Je kunt dan inschatten hoeveel tijd je nodig hebt voor een taak en je kunt de tijd verdelen over diverse opdrachten die je moet doen. Ook kan je goed met deadlines omgaan en kan je werkzaamheden goed plannen tot deze

Gedrag

In de groep zijn dit de leerlingen die nooit lijken te weten wat de dagelijkse planning is, moeite hebben met opruimen. Wanneer erom wordt gevraagd, altijd "nog één minuut!" nodig hebben, vaak de tijd die nodig is om een taak te voltooien onderschatten en het moeilijk vinden wanneer ze van de ene situatie naar de andere moeten verplaatsen.

Buiten de groep zijn deze leerlingen vaak de laatsten om in de rij te staan en hebben ze meer moeite om zich weer te concentreren na een pauze met veel

deadline, zoals een werkstuk of spreekbeurt.
 Vera Verplaatser draagt altijd een Time Timer bij zich, een van onze favoriete hulpmiddelen, zodat ze altijd weet wanneer ze moet omschakelen. Omschakelen is vaak fysiek (van lokaal of naar het plein), maar omschakelen kan ook verwijzen naar mentaal schakelen (bijvoorbeeld van rekenen naar spelling, een conflict oplossen of in een groep werken) Tijdsbeheer is vaak een probleem voor leerlingen die moeite hebben met omschakelen. Ze hebben mogelijk extra begeleiding nodig bij het leren klokkijken, het inschatten van de tijd en het effectief gebruiken van een timer.

fysieke activiteit. Ze kunnen te laat komen bij clubs of teamoefeningen.

3.1.8 Volgehouden aandacht

Iets nieuws leren kost tijd en moeite. In De Verrekijker noemen we

deze functie Jodocus Focus. **Jodocus Focus, waar is je focus?** Maak je taak zonder je af te laten leiden, te letten op anderen, vermoeidheid of je interesse in de taak. Vaak is het alleen al beginnen met de slogan "Jodocus Focus..." genoeg om de leerlingen genoeg aan te moedigen om de rest in te vullen. Het is belangrijk om aan je leerlingen uit te leggen hoe focus eruitziet en aanvoelt, en om deze vaardigheid vaak te oefenen. Een timer kan nuttig zijn om de vaardigheid op te breken in beheersbare tijdsblokken, zodat leerlingen succesvol kunnen zijn. Het is ook belangrijk dat de kinderen zich bewust worden van wanneer opletten het moeilijkst voor hen is en wanneer ze het gemakkelijk vinden. Op die manier kunnen ze beginnen eigenaarschap te voelen over wanneer en hoe ze de strategieën kunnen gebruiken die hen het

Gedrag

In de groep kunnen leerlingen lijken alsof ze "niet afgestemd" zijn op de lessen: stil of actief afgeleid, oftewel zichzelf als anderen afleidend. Ze kunnen niet deelnemen en kunnen moeite hebben met werken in groepen. Ze missen vaak stukken informatie, waardoor het afmaken van een taak moeilijk is. Hoewel deze leerlingen vaak veel kennis hebben, hebben ze moeite om hun kennis tijdens de les te laten zien. Tijdens meer vrije momenten kunnen deze leerlingen moeite hebben om bij een spel te blijven, problemen hebben met het volgen van regels en kunnen ze moeite hebben om conflicten zelfstandig op te lossen.

beste helpen. Het is belangrijk dat de kinderen leren te herkennen welke elementen afleiden, zodat deze weggenomen of genegeerd kunnen worden.

3.1.9 Flexibiliteit

Vooral tijdens het samenwerken moet je flexibel kunnen zijn. Je moet je eigen ideeën soms

aanpassen aan die van een ander. Soms moet je je idee helemaal loslaten, omdat in de praktijk blijkt dat het niet werkt. Je bent flexibel genoeg om je gedrag aan te passen aan de situatie.

Flexi Lexi gaat met de stroom mee, hij herzielt zijn plan.

Flexi Lexi blijft kalm in conflictsituaties en is geweldig in het aanpassen aan nieuwe situaties. Kinderen weten dat het belangrijk is om flexibel te zijn en beide kanten van het verhaal te horen voordat ze reageren. Het is niet alleen belangrijk om flexibel te zijn in ons denken, het is ook goed voor leerlingen om te leren hoe ze zich kunnen aanpassen aan nieuwe of onverwachte situaties. Als de planning op het laatste moment moet veranderen, of als je tijdens de pauze niet naar buiten kunt vanwege het weer, moeten we onze kinderen voorbereiden om zich te kunnen aanpassen en met de stroom mee te gaan.

Gedrag

In de groep kunnen deze leerlingen gemakkelijk gefrustreerd raken door schoolwerk of medeleerlingen en soms ongepast gedrag vertonen. Veranderingen in de routine of de planning kunnen deze leerlingen van streek maken. Het aanpassen aan iets nieuws en onbekends kan moeilijk zijn. Deze leerlingen kunnen koppig zijn of vastzitten in hun manieren, niet in staat om een ander standpunt of strategie voor het oplossen van een probleem te accepteren.

3.1.10 Metacognitie

Beertje Bedachtzaam denkt na over hoe hij denkt. Hij ontwikkelt nieuwe

strategieën. Dus dat is een stapje terug doen om naar jezelf en je eigen aanpak en prestaties te kijken en deze waar nodig bijsturen.

Gedrag

In een groep zien wij dit als een probleem wanneer leerlingen iets bespreken wat er in de les is gebeurd, of wanneer ze zelfevaluaties moeten doen of deelnemen aan een kringgesprek en ze niet in staat lijken te zijn om nauwkeurig te reflecteren op hun denken en prestaties. Buiten het klaslokaal zullen leerlingen moeilijk kunnen praten over wat er in een conflict tijdens de pauze is gebeurd, of ze kunnen iets

Metacognitie is de vaardigheid die nodig is om terug te kijken op een bepaalde aanpak. Wat ging goed? Wat kan beter? Wat ga ik een volgende keer anders doen? Naarmate ze ouder worden, zal metacognitie leerlingen helpen zelfstandig en onafhankelijk te worden in hun eigen werk.

ontkennen in plaats van te reflecteren op wat er is gebeurd om een goede oplossing voor de volgende keer te vinden.

3.2 De Taxonomie van Bloom

De taxonomie van Bloom

Taxonomie van Bloom is in de onderwijswereld een bekende indeling van verschillende kennisniveaus. De piramide suggereert dat creëren het hoogst haalbare is, maar dat wordt niet bedoeld met de piramide. De piramide laat zien dat creëren een complexere vaardigheid is dan onthouden en begrijpen. Het onderscheid tussen lagere en hogere orde denken is gemaakt door Benjamin Bloom. Hij maakte deze zo genoemde Taxonomie van Bloom, waarin hij zes soorten

denkvaardigheden omschreef. Het onthouden, begrijpen en toepassen van informatie wordt vanuit zijn model gezien als lagere orde denkvaardigheden. Analyseren, evalueren en creëren vallen onder de hogere orde denkvaardigheden. Als je de Taxonomie van Bloom over het huidige onderwijs legt, bestaat het meeste onderwijs uit lagere orde denken: onthouden, begrijpen en toepassen. Dat is nodig, maar vaak blijft het hierbij. Alle 6 de onderdelen zijn belangrijk. Juist bij cognitief getalenteerde leerlingen is het nodig om ze te prikkelen met het hogere orde denken dat met analyseren, evalueren en creëren te maken heeft.

Met het analyseren van informatie wordt bedoeld dat verschillende kenmerken van twee of meer stukken informatie met elkaar vergeleken worden. Het resultaat hiervan is een systematische uiteenzetting van informatie. Binnen het evalueren vormt iemand een eigen mening, welke kritisch onderbouwd is met argumenten en feiten. Hier is dus meestal ook een stuk analyse voor nodig. Creëren houdt in dat er met de bestaande kennis en/of mening een nieuwe toepassing wordt bedacht, meestal om een bepaalde probleemstelling op te lossen.

Cognitief getalenteerde leerlingen kunnen soms heel veel moeite hebben met onthouden en begrijpen. Ze hebben waarschijnlijk nooit veel moeite hoeven doen om dingen te onthouden. Maar door gebruik te maken van de hogere orde denkvaardigheden wordt ook altijd informatie onthouden, begrepen en toegepast. Je leert nieuwe informatie via een andere route en voldoet uiteindelijk ook aan de leerdoelen die passen bij de lagere orde denkvaardigheden. Zo behaal je in een andere vorm ook de (leer)doelen die vanuit het onderwijs aan je gesteld worden.

Taxonomie van Bloom

1. Onthouden	2. Begrijpen	3. Toepassen	4. Analyseren	5. Evalueren	6. Creëren
Informatie herinneren Herkennen, beschrijven, benoemen	Ideeën of concepten uitleggen Interpreteren samenvatten, benoemen, classificeren, uitleggen	Informatie in een andere context gebruiken Bewerkstelligen, uitvoeren, gebruiken, toepassen	Informatie in stukken opdelen om de verbanden en relaties te onderzoeken Vergelijken, organiseren, uit elkaar halen, ondervragen, vinden	Motiveren of rechtvaardigen van een besluit of gebeurtenis Controleren, hypothetiseren, bekritisieren, experimenteren, beoordelen	Nieuwe ideeën, producten of gezichtspunten genereren Ontwerpen, maken, plannen, produceren, uitvinden, bouwen
					

3.3 Leren leren

In deze paragraaf leggen we de verschillende manieren van het leren uit, die de kinderen aangeboden krijgen in De Verrekijker.

3.3.1 De leerkuil

De Leerkuil is een tool die het aangaan van een leerproces met uitdaging(en) duidelijk zichtbaar maakt. Het geeft de verschillende fases van leren weer (James Nottingham van Challenging Learning). In de Leerkuil sta je eerst linksboven voor een uitdaging of doel. Misschien weet je nog helemaal niet dat je een kuil in zal glijden en verwacht je dat je 'wel eventjes naar de overkant springt'. Maar al gauw blijkt de taak toch wat lastiger dan je denkt. Het gaat niet meteen zoals je voor ogen had en zo glij je de Leerkuil in. Dit kan zowel positieve als negatieve gevoelens oproepen.

Onder in de kuil staat een muurtje. Deze staat symbool voor een cruciaal moment in je leerproces: kies je ervoor om deze muur af te breken en door te zetten, of kies je ervoor om dit niet te doen? Uiteraard is het een legitieme keuze om op dit moment te kiezen om te stoppen met je uitdaging en terug te klimmen naar je beginpunt. Of je gaat even tegen het muurtje zitten om even uit te rusten en te wennen aan het idee van de uitdaging.

Wanneer je wel besluit om het muurtje af te breken, dan is het verstandig om na te denken HOE je dat gaat doen. Welk gereedschap heb jij al in je symbolische gereedschapskoffer dat

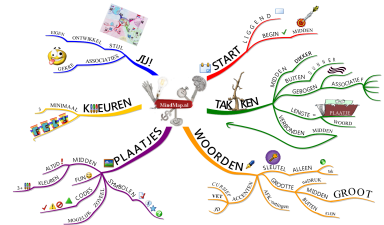
je kunt gebruiken om de taak te doen slagen? Je kunt hierbij denken aan strategieën op taakniveau, zoals 'beginnen bij het begin', 'om hulp vragen' of 'opnieuw beginnen'.

Een leerproces is eigenlijk een aaneenschakeling van meerdere leerkuilen. Leerkuilen kunnen ook ondieper worden naarmate je ergens beter in wordt. Je ervaring zorgt ervoor dat je de kuil gemakkelijker door komt: je weet welke strategieën werken in bepaalde leersituaties en je krijgt meer grip op je gedachten en emoties die je tegenkomt in het leerproces. Cognitief getalenteerde leerlingen hebben nog weinig leerkuilen meegemaakt. Als het moeilijker wordt, zijn ze geneigd om deze niet in te gaan. Ze geven dan gemakkelijk op. In De Verrekijker leggen we uit hoe de leerkuil werkt. En de kinderen kunnen dit later in hun leerprocessen herkennen, zodat ze makkelijker de leerkuil ingaan om zich nieuwe vaardigheden eigen te maken.

3.3.2 Leerstrategieën

De kinderen leren op De Verrekijker een aantal leerstrategieën aan, die ze kunnen toepassen bij het leerwerk van school en als voorbereiding op het VO. Deze kinderen hebben nooit echt inspanning moeten leveren om te leren. Het is goed dat ze nu kennismaken met verschillende leerstrategieën, zodat ze straks, als het lastiger wordt op het VO, van deze strategieën gebruik kunnen maken. Aangeboden strategieën kunnen zijn:

- (woorden) Flitskaartjes, voor het aanleren van vreemde talen of moeilijke woorden. Dit is vooral een goede strategie om woordjes te onthouden.
- Mindmap, om een tekst te analyseren en vervolgens te leren. Belangrijke woorden, die verband houden met elkaar, komen op een gekleurde tak te staan. Als je er nog een plaatje bij tekent, wordt het creatieve brein angesproken. Zo onthoud je de inhoud van de tekst extra goed.
- Aantekeningen maken. Schrijven zorgt ervoor dat hersenen geactiveerd worden, zodat je dingen beter onthoudt.
- Geheugenpaleis, is een bepaalde manier van onthouden. In dit filmpje wordt duidelijk hoe dat dan kan. [▶ Snapje? ft. Lucas Hamming - Geheugenpaleis | Het Klokhuis](#)
- Samenvattingen maken. Een samenvatting is een verkorte versie van een tekst. De bedoeling van zo'n vereenvoudiging is om de hoofdpunten van het veel langere onderwerp uit te lichten. Men krijgt hiermee in een korte tijd de kerngedachten ervan weergegeven.

3.3.4 (T)Huiswerk

De coach van De Verrekijker stelt u via de Kindwijs-app en/of e-mail op de hoogte van het (t)huiswerk. We spreken van (t)huiswerk omdat een deel van dit werk op school wordt gemaakt en een deel thuis. Het (t)huiswerk omvat opdrachten zoals:

- praat-opdrachten (vertel wat je hebt geleerd)
- doe-opdrachten om een vaardigheid te oefenen
- leer-opdrachten
- maak-opdrachten (portfolio, vragenlijsten, werkbladen)

Aan ouders altijd de vraag om betrokkenheid te tonen door te vragen naar de dag en het (t)huiswerk. Sommige kinderen kunnen ook thuis wat ondersteuning gebruiken door hen te

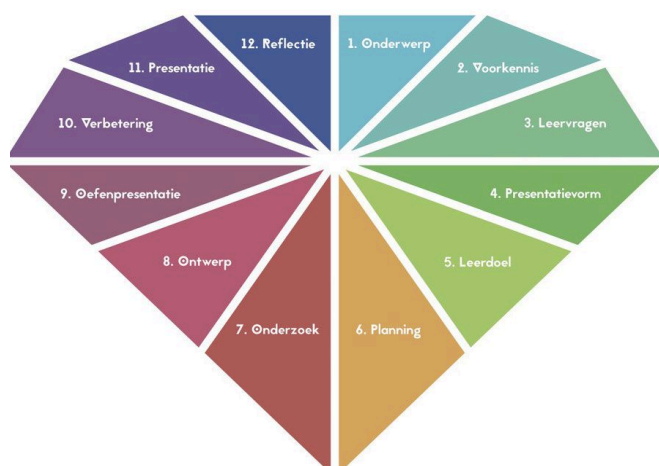
vragen of ze met hun leerkracht een planning hebben gemaakt voor de opdrachten. Kijk eens mee in de map of met het portfolio en geef er (positieve) feedback op. Merkt u problemen op, zijn er vragen of toont uw kind veel weerstand, neemt dan contact op met de coach. Zo kunnen we snel de juiste ondersteuning bieden.

3.3.5 Onderzoeksvaardigheden

De onderzoekscyclus is een hulpmiddel voor het begeleiden en/of uitvoeren van een onderzoek door de klas of door een leerling. De cyclus bevat een stapsgewijze omschrijving en geeft daarmee antwoord op de vraag welke stappen neem je als je onderzoekt?

Het onderzoekend leren start vanuit een verwondering of verbazing over de wereld om zich heen. Daarna verkennen de leerlingen het onderwerp en bedenken ze wat ze al van het onderwerp weten, wat ze nog niet weten en wat ze willen onderzoeken. Op basis daarvan stellen leerlingen een onderzoeksvraag op en formuleren ze een verwachting. In het onderzoeksplan denken leerlingen na over hoe het onderzoek eruit moet zien om de vraag te kunnen beantwoorden, waarna zij het onderzoek uitvoeren. Aan de hand van de verzamelde resultaten formuleren de leerlingen een conclusie die ze vervolgens aan de rest van de groep presenteren.

We gebruiken hierbij vormen van het Briljant en TASC model

Inleiding	Stap 1	Wat is het onderwerp?
	Stap 2	Wat weet ik er al van?
	Stap 3	Welke kennis wil ik opdoen?
	Stap 4	Hoe ga ik presenteren?
	Stap 5	Aan welk persoonlijk leerdoel ga ik werken?
	Stap 6	Wat is mijn planning?
Kern	Stap 7	Ik doe onderzoek en beantwoord mijn leervragen
	Stap 8	Ik ontwerp de presentatie
	Stap 9	Ik geef een oefenpresentatie
	Stap 10	Ik verbeter de presentatie
Afsluiting	Stap 11	Ik presenteer wat ik geleerd heb
	Stap 12	Ik denk na over mijzelf

3.4 Psycho-educatie

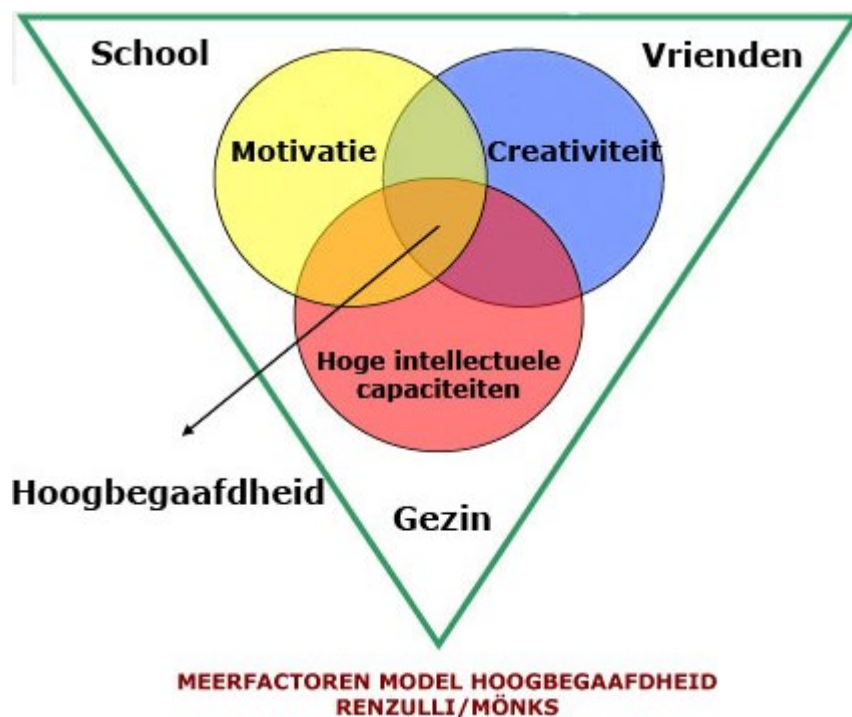
Cognitief getalenteerde leerlingen zijn anders in hun 'zijn'. In De Verrekijker gaan wij in op hun manier van kijken naar de wereld en beleven van

de wereld om hen heen. Ze ontmoeten gelijkgestemden in een *peer-group*. Leerlingen zullen bij elkaar dingen herkennen en ontdekken dat anders-zijn ook waardevol is.

3.4.1 Begaafdheid/ hoog ontwikkelpotentieel

De kinderen leren wat het betekent om een hoog ontwikkelpotentieel te hebben en hoe ze daarmee om kunnen gaan. We gebruiken onder andere het boek 'Hoogbegaafd, nou en?'. We bespreken de verschillende signalen en kenmerken, maar ook de uitdagingen en (onderwijs)behoeften. Ze leren over de verschillende profielen van leerlingen met een hoog ontwikkelpotentieel (Betts en Neihart) via de placemats van Talent Stimuleren. Verder onderzoeken we de hart kenmerken (overexcitabilities) en zijnskenmerken (Kieboom).

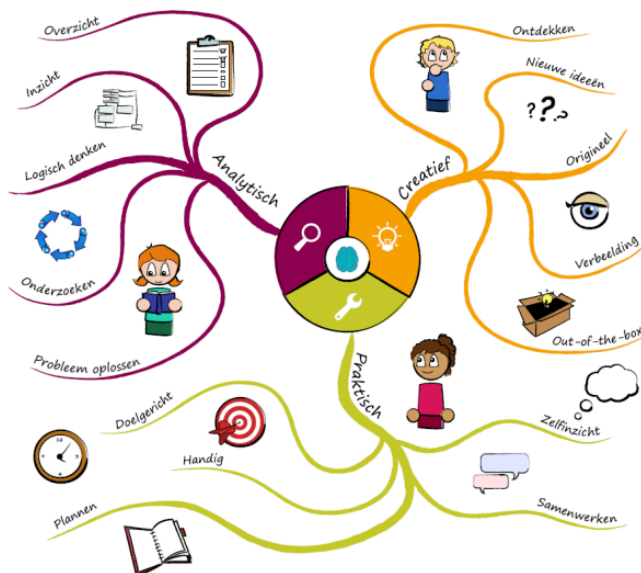
Een hoog ontwikkelingspotentieel is niet enkel het hebben van een hoge cognitieve intelligentie, met een goed geheugen en sterk analytisch vermogen. Het brein is anders bedraad, informatie gaat veel sneller en wordt diepgaander verwerkt. In Nederland wordt een hoog ontwikkelpotentieel vaak beschreven aan de hand van het meefactorenmodel van Renzulli en Mönks.

Mönks onderscheidt in zijn model naast deze aanlegfactoren nog drie belangrijke omgevingsfactoren die ervoor zorgen dat het hoog ontwikkelpotentieel gezien kan worden: gezin, school en vrienden.

Heller en Gagné onderscheiden nog verder de kenmerken en factoren die van invloed zijn. Ook hier zijn omgevingsfactoren medebepalend voor het uiteindelijke niveau waarop het hoog ontwikkelpotentieel tot uiting komt. Daarnaast zijn ook niet-cognitieve factoren medebepalend. Zo zal een leerling met bovengemiddelde intellectuele vaardigheden die faalangstig is, minder goed presteren dan een leerling met dezelfde intellectuele mogelijkheden die niet faalangstig is.

3.4.2 Leerstijl

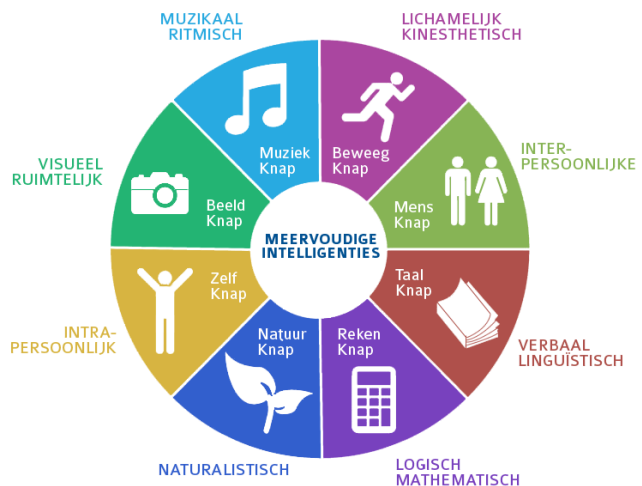

Het is belangrijk dat kinderen leren op welke manier zij het beste leren. Dan kunnen zij hier later van profiteren. Tijdens een Verrekijker-periode kunnen de kinderen een leerstijltest maken (Sternberg), waaruit hun leerstijl voorkeur naar voren komt. Ze leren ook hoe deze kennis ze kan helpen bij het samenwerken. Het kan om de volgende leerstijlen gaan: analytisch, creatief of praktisch.

Lees tip: [modellen-begaafdheid](#)

3.4.3 Meervoudige intelligentie

Wat hierbij aansluit, zijn de meervoudige intelligenties. Mensen kunnen op meerdere manieren 'knap' zijn. Volgens Gardner zijn verschillende delen van het brein verantwoordelijk voor de verschillende intelligenties. Dus elk van de acht vormen van intelligentie wordt door een ander deel van het brein aangestuurd. Over het algemeen worden er drie intelligenties gebruikt. De andere kan je verder ontwikkelen. Je kunt als leerling gebruikmaken van deze intelligenties. [Bijv.: ben je muziek-knap, dan kan je de tafels het beste leren op een melodie of ritme.]

3.4.4 (Groei-)Mindset

Bij een groei-mindset (Dweck) denken we aan: leren is leuk, motivatie, denken in oplossingen, omgaan met faalangst en perfectionisme, hulp vragen, inzet van helpende gedachten en dergelijke. Tijdens de kringgesprekken, in kleine groepjes en de coachingsgesprekken, komt een vaste en groei mindset aan de orde. We maken gebruik van helpende (groene) en niet-helpende (rode) gedachten. De kinderen leren ook om rode gedachten om te zetten in groene. We maken gebruik van mindset kaartjes, vaardigheden kaartjes en spel.

3.4.5 Eigenaarschap

Als je werkt aan eigenaarschap

- Ervaart de leerling het resultaat van zijn inspanning (motivatie)
- Doet hij kennis op over waar hij zou moeten zijn en hoe hij dat het beste kan bereiken (zelfsturing)
- Weet hij wat het behalen van het leerdoel hem persoonlijk oplevert; het is duidelijk waar en hoe hij daar op korte en lange termijn naar toe werkt (competentie)
- Gaat hij doelgerichter aan de slag en controleert steeds of hij inderdaad op weg is om de doelen te bereiken.

Tijdens het zelfstandig werken worden er coachingsgesprekken gevoerd. Hoe gaat het met ze, bereiken ze hun doelen? Welke hulp is nodig?

Om te oefenen met mindset, leerstijlen en de verschillende executieve functies kiezen de kinderen een project: perspectieftekenen, jongleren, rubiks kubus oplossen, in een mindsetboekje werken of een onderzoek doen.

Tijdens het zelfstandig werken worden er coachingsgesprekken gevoerd en worden de onderwijsbehoeften verder opgehelderd. De kinderen denken na over hun houding ten aanzien van school. We gebruiken hierbij de doelen van het Kader voor Ontwikkeling. Deze doelen zijn gericht op motivatie, samen leren, metacognitie, zelfsturing, ICT-vaardigheden, communiceren, zelfinzicht, analytisch, kritisch en creatief denken

4. Betrokkenheid en communicatie

Om het arrangement in De Verrekijker tot een succes te maken is een goede relatie tussen alle betrokkenen belangrijk.

In de periode voorafgaand aan De Verrekijker bent u als ouder al betrokken geraakt bij de signalering en aanmelding van cognitief talent van uw kind. Nu uw kind start bij De Verrekijker, is het noodzakelijk dat u betrokken blijft bij het traject. Hieronder leest u onze verwachtingen over betrokkenheid.

4.1 Start van De Verrekijker

De ouders krijgen twee weken van tevoren een startbrief met praktische informatie over schooltijden en benodigdheden en deze schoolgids. Op de eerste 'Verrekijkerdag' zijn de ouders een uurtje welkom. In een veilige en vertrouwde setting kunt u dan met uw kind kennismaken met De Verrekijker-coach en De Verrekijker-IB'er. Wekelijks wordt u via de Kindwijs-app op de hoogte gehouden van de activiteiten die aan de orde zijn geweest..

4.2 Tussenevaluatie

Na 3 weken volgt een eerste tussenevaluatie tussen De Verrekijker-coach en De Verrekijker-IB'er. We vinden het belangrijk om ook uw ervaring mee te nemen in deze tussenevaluatie. Deel uw ervaring daarom in de eerste weken met de leerkracht en de talentbegeleider van de stamschool. Mocht u het arrangement niet passend vinden bij uw kind, geef dat in de eerste 3 weken aan bij de stamschool. Zij zoeken contact met de medewerkers van De Verrekijker om gezamenlijk een passend besluit te nemen. Vanuit De Verrekijker wordt geen contact met u opgenomen als de plaatsing passend is.

4.3 Commitment

Deelname aan De Verrekijker is niet vrijblijvend. We vragen een inspanningsverplichting aan ouders t.a.v. vervoer en het navolgen van de schooltijden van De Verrekijker. Daarnaast wijzen wij u erop dat opdrachten in De Verrekijker niet alleen maar leuk en uitdagend zijn, maar vooral gericht zijn op leren. We vragen u nadrukkelijk om uw kind te ondersteunen bij het omgaan met deze leermomenten. Écht leren is niet eenvoudig. Uw kind kan zich in deze fase tijdelijk minder comfortabel voelen en bijvoorbeeld minder zelfvertrouwen ervaren.

4.4 Terugkeer naar de stamschool

Aan het eind van ieder arrangement wordt een informatiemarkt gehouden, waarbij elke leerling laat zien wat het geleerd heeft. Hierbij evalueert ieder kind de periode en presenteert dit aan ouders en leerkrachten.

De Verrekijker-medewerker(s) vullen een overdrachtsformulier in voor de groepsleerkracht van de stamschool, zodat de basisschool verder kan met de aangeleerde vaardigheden. De intern begeleider van De Verrekijker bezoekt met regelmaat de talentbegeleider van de school voor overleg. Zij helpt de talentbegeleider bij de aanmeldprocedure en de aanloop naar een evt. aanmelding. Dit jaar draaien we een proef, waarbij de coach nazorg biedt om een goede transfer terug in de klas te realiseren.

4.5 Klachtenregeling

Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken zullen in onderling overleg tussen ouder(s)/verzorger(s), leerlingen, personeel, directie en bevoegd gezag op de juiste wijze kunnen worden afgehandeld. Als uw klacht desondanks niet tot een oplossing heeft geleid, dan kunt u terecht bij de contactpersoon. De contactpersonen voor De Verrekijker zijn Marieke de Jager (m.dejager@cbs-groen.nl) en Ingrid Leenheer (i.leenheer@cnszomerland.nl).

De volledige klachtenprocedure kunt u vinden op de website van de school en op de website van Kindwijs (<https://kindwijs.org/over-ons/klachtenregeling>).

*met medewerking van het personeel van De Verrekijker, opgesteld door:
Ingrid Leenheer en Marieke de Jager*

23-01-2024